

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת: חברת הכנסת מרב מיכאלי

4125/25/פ

הצעת חוק חינוך ממלכתי (תיקון – חובת לימוד עברית וערבית), התשפ"ד–2023

1. תיקון סעיף 4 בחוק חינוך ממלכתי, התשי"ג–1953¹, בסעיף 4, אחרי סעיף קטן (ד) יבוא:
"ה) בכל מוסד חינוך רשמי יילמדו השפות העברית והערבית החל מכיתה א'."

דברי הסבר

השפה הערבית מוכרת בישראל כשפה רשמית ומופיעה בשילוט בכבישים, רחובות, מוסדות ציבור ומשרדים ממשלתיים. מאחר שהשפה היא שער לתרבות, הנחלת השפות הרשמיות של אזרחי ישראל צריכה להיות מטרה ראשונה במעלה, במיוחד במערכת החינוך, שכן היא מאפשרת לתלמיד ולאזרח להבין את הזולת. ידיעת שפתו של האחר היא בסיס להבנה וכבוד הדדיים, הנדרשים במיוחד לנוכח המצב הקיים בארץ, והיא אמצעי הכרחי להכרת התרבות והקודים החברתיים של האזרחים הערבים. כמו כן, ידיעת השפה והבנתה, משרה ביטחון. לאור המצב הביטחוני בארץ, ידיעת השפה והיכולת לתקשר בין אנשים שונים, יכולה להגביר את תחושת הביטחון ולהוות גשר בין אנשים. מטרת הצעת החוק היא לחזק את הידע והשליטה בשפה הערבית במערכת החינוך ולהחיל את חובת לימוד שתי השפות על כלל המגזרים. כפי שלא סביר שאזרח ערבי אשר סיים 12 שנות לימוד במוסד חינוך במדינת ישראל לא ידע לדבר עברית, כך גם לא סביר כי יימשך המצב הקיים, בו אזרח יהודי אשר סיים 12 שנות לימוד במוסד חינוך במדינה לא ידע לדבר ערבית. לימודי החובה בשפה העברית שמתקיימים בכל שכבות הגיל בבתי הספר במגזר הערבי קבועים בחוזרי מנכ"ל בלבד, ולא מעוגנים בחקיקה. לפיכך, מוצע לתקן את חוק חינוך ממלכתי, התשי"ג–1953, ולקבוע כי החל מכיתה א', כל מוסד חינוך בישראל יקיים לימודים של השפה העברית והשפה הערבית כאחד.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום

¹ ס"ח התשי"ג, עמ' 137.

כ"ח בכסלו התשפ"ד (11.12.2023)